

EVROPSKÁ RADA

Brusel 16. září 2010

EUCO 21/10

**CO EUR 16
CONCL 3**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Předmět: **EVROPSKÁ RADA
16. ZÁŘÍ 2010**

ZÁVĚRY

Delegace naleznou v příloze závěry ze zasedání Evropské rady (16. září 2010).

Evropská rada jednala o tom, jakým způsobem dát nový impuls vnějším vztahům Unie, a využít přitom plně možností, které poskytuje Lisabonská smlouva. Shodla se na tom, že Evropa potřebuje prosazovat své zájmy a hodnoty důrazněji a v duchu vzájemnosti i vzájemného prospěchu. Jako první krok stanovila obecné směry pro řadu významných plánovaných událostí, které se mají uskutečnit v nadcházejících týdnech a měsících. Dále přijala rozhodnutí o řadě konkrétních opatření, jejichž cílem je obecněji posílit efektivnost vnější politiky Unie. Evropská rada zhodnotila pokrok dosažený v rámci pracovní skupiny pro správu ekonomických záležitostí.

I. VZTAHY SE STRATEGICKÝMI PARTNERY

Měnící se svět: výzva pro EU

1. V rychle se měnícím světě čelí Evropa mnoha výzvám, přičemž všechny tyto výzvy vyžadují koordinovanou reakci na mezinárodní úrovni. Nedávná hospodářská a finanční krize zřetelně ukázala, do jaké míry jsou blahobyt, bezpečnost a kvalita života Evropanů závislé na vývoji situace za hranicemi Unie. Významným novým prvkem mezinárodního prostředí je i nástup nových aktérů, z nichž každý má svůj pohled na svět a své zájmy.
2. Evropská unie musí být efektivním globálním aktérem, který bude připraven přijmout část odpovědnosti za globální bezpečnost a převzít vůdčí úlohu při vymezování společných odpovědí na společné problémy. Silná ekonomika a vnitřní soudržnost posílí schopnost Unie ovlivňovat dění ve světě. Unie se může opírat o pevně zakořeněnou víru v účinný multilateralismus, zejména pak úlohu OSN, o univerzální hodnoty, otevřenou světovou ekonomiku a jedinečný soubor svých nástrojů. Je i nadále největším dárce pomoci potřebným zemím, je největší obchodní velmocí na světě a vybudovala společnou bezpečnostní a obrannou politiku, doplněnou o nástroje pro řešení krizí, které by měly být dále posíleny. Hraje rovněž významnou stabilizační úlohu v sousedních regionech. Unie zajistila stabilitu v oblasti západního Balkánu zejména prostřednictvím evropské perspektivy pro tento region; Evropská rada se tímto tématem bude znovu zabývat na některém z následujících zasedání.

3. V souladu s Lisabonskou smlouvou a s Evropskou bezpečnostní strategií budou Evropská unie a její členské státy postupovat strategičtěji, a umožní tak Evropě uplatnit její skutečnou váhu na mezinárodní scéně. To vyžaduje, aby byly v daném okamžiku jasně vymezeny její strategické zájmy a cíle a aby byl věnován prostor diskuzím o prostředcích k jejich důraznější realizaci. Evropská rada vyzývá ke zvýšení součinnosti opatření na úrovni Evropské unie a na úrovni členských států, což je v souladu se Smlouvami, k posílení koordinace mezi institucionálními aktéry, k lepšímu začlenění všech příslušných nástrojů a politik a efektivnějšímu využívání setkání na nejvyšší úrovni se třetími zeměmi, jak je podrobněji uvedeno v příloze I.
4. Strategická partnerství Evropské unie s klíčovými aktéry na celosvětové úrovni jsou užitečným nástrojem prosazování evropských cílů a zájmů. To však bude fungovat pouze v případě, že půjde o dvousměrný proces, kdy obě strany budou moci prosazovat své zájmy a využívat výhod, a uznají-li skutečnost, že všichni aktéři mají jak práva, tak i povinnosti. Plné zapojení rozvíjejících se ekonomik do mezinárodního systému by mělo umožnit, aby z jeho výhod mohly vyváženým způsobem těžit všechny zúčastněné strany a aby byly s ním související odpovědnosti rozděleny spravedlivě. Posílení obchodu se strategickými partnery představuje v této souvislosti zásadní cíl, neboť přispívá k hospodářskému oživení a k vytváření pracovních míst. Musíme podniknout konkrétní kroky s cílem zajistit ambiciózní dohody o volném obchodu, lepší přístup na trh pro evropské podniky a prohloubit legislativní spolupráci s významnými obchodními partnery.

Obecné směry pro nadcházející plánované události

5. Evropská unie bude v nadcházejících týdnech pořádat řadu významných mezinárodních zasedání. Evropská rada nyní pro tato zasedání stanoví výchozí směry. Do budoucna bude pravidelně projednávat vnější vztahy s cílem dopředu stanovit strategické směry pro klíčové události, a to zejména za účelem formulace zásadních poselství ohledně našich cílů a prostředků pro jejich realizaci. K tomu je zapotřebí jasných strategických pokynů Evropské rady, které vycházejí z efektivní přípravy ze strany vysoké představitelky a Rady.

6. V říjnu se budou konat summity s Čínou a s Korejskou republikou, dále setkání Asie-Evropa (ASEM) a poté summit s Indií. Jde o vhodnou příležitost k jednání s klíčovými partnery z velmi dynamické části světa. Projednávána bude například otázka úlohy, již jednotliví aktéři hrají v úsilí o udržitelné zotavení z hospodářské krize a při hledání globálních řešení celosvětových problémů. Je třeba učinit konkrétní kroky v prioritních oblastech spolupráce mezi Evropou a Asií, jako je spolupráce v oblasti změny klimatu včetně podpory účinného a ověřitelného snížení emisí, jakož i spolupráce v oblasti obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti, dále v naléhavých bezpečnostních otázkách, jako jsou šíření zbraní hromadného ničení, terorismus, počítačová bezpečnost a pirátství, v oblasti spolupráce na regionálních otázkách, k nimž patří Írán a Severní Korea, a na globálních otázkách, jako jsou migrace, energetika a přístup k surovinám, při spolupráci v oblasti rozvojových politik a při prosazování řádné správy věcí veřejných, pracovních norem a lidských práv a rozvoji mezilidských vztahů.

Zejména s ohledem na summit mezi EU a Čínou by Evropská unie měla aktivně prosazovat své strategické zájmy, a to i pokud jde o podporu dvoustranného obchodu, přístup zboží a služeb na trh a investiční podmínky, dále by měla aktivně usilovat o ochranu práv duševního vlastnictví a otevírání trhů s veřejnými zakázkami, větší kázeň v oblasti vývozních subvencí a dialog o politikách směnných kurzů.

7. V nadcházejících měsících se Evropská rada bude muset zabývat řadou dalších důležitých otázek týkajících se vnějších vztahů.

- a) Summit skupiny G-20 v Soulu umožní zhodnotit celosvětové hospodářské oživení a závazky, jež členové skupiny G-20 přijali. Unii umožní zejména zdůraznit význam zachování zvýšeného úsilí v oblasti finančních reforem. V tomto ohledu má EU pevnější výchozí pozici díky dohodě o souboru právních předpisů týkajících se finančního dohledu, jíž bylo nedávno dosaženo mezi Evropským parlamentem a Radou, a díky plánovanému dokončení reformy regulačního rámce do konce roku 2011. To by zároveň mělo vyslat jasný signál, že je třeba dokončit kolo jednání WTO o rozvojovém programu z Dohá a provést rámec pro silný, udržitelný a vyvážený růst. Evropská rada projedná podrobnosti přípravy na summit v Soulu na svém říjnovém zasedání a stanoví postoj Unie. Skupiny G-8 a G-20 budou nadále představovat fóra, jež hrají významnou úlohu při definování globálních reakcí na celou řadu problémů, kterým čelíme, k čemuž musí EU aktivně přispívat prostřednictvím koordinovaných postojů. Evropská rada proto vítá úmysl Francie využít skupin G-8 a G-20 k tomuto účelu v maximální míře během jejího nadcházejícího předsednictví v roce 2011.
- b) Transatlantické vztahy jsou založeny na společných hodnotách a představují ústřední prvek mezinárodního systému. V současné situaci je třeba dát těmto vztahům čerstvý impuls a znovu se zamyslet nad tím, jak vytvořit opravdové partnerství založené na silných stránkách a zvláštěnostech obou partnerů. Listopadový summit s prezidentem Obamou bude v tomto ohledu skutečnou příležitostí a bude vyžadovat důkladnou přípravu. Evropská rada se na svém říjnovém zasedání dohodne na hlavních politických poselstvích, jež zástupci Evropské unie na tomto významném summitu přednesou. Vycházejíc z porozumění mezi oběma stranami, pokud jde o jejich zájmy i přínosy, by se transatlantické partnerství mělo zaměřit na co možná nejlepší využití našich hospodářských vztahů, na užší spolupráci, pokud jde o hlavní mezinárodní témata, a na společný a koordinovaný přístup ke globálním ekonomickým a bezpečnostním výzvám. V této souvislosti se vysoká představitelka vyzývá, aby navrhla možné způsoby dalšího posílení spolupráce mezi EU a NATO v oblasti řešení krizí, a to v souladu s Chartou OSN a příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN. Ta by měla být uskutečňována v duchu vzájemného posilování a respektování samostatné rozhodovací pravomoci obou stran a v návaznosti na doporučení týkající se konkrétních opatření, která EU předložila NATO v únoru roku 2010.

- c) Evropská rada na svém říjnovém zasedání zhodnotí přípravu na konferenci o změně klimatu, která se bude konat v Cancúnu, a dohodne se na postoji EU. Konference v Cancúnu by měla být výchozím rámcem pro mezinárodní jednání o klimatu a měla by vyústit v dohodu o konkrétních výsledcích, jichž by měli dosáhnout všichni účastníci, s cílem nastolit tempo i směřování k ambiciózní konečné dohodě.
- d) Nadcházející reflexe ohledně provádění evropské politiky sousedství poskytne příležitost k prohloubení vztahů s východními sousedy Unie v rámci Východního partnerství, jakož i s jižními sousedy. Hladké provádění projektů zahájených v rámci Východního partnerství je vynikající ukázkou hodnot EU a podporuje sbližování dotýčných zemí s EU na právní, ekonomické i sociální úrovni. Druhý summit Unie pro Středomoří bude vhodnou příležitostí k posílení evropsko-středomořské spolupráce a k podpoře obnovy přímých jednání mezi stranami mírového procesu na Blízkém východě.
- e) Vztahy mezi EU a africkými zeměmi se v posledních letech nesou ve znamení nové dynamiky. Summit EU-Jižní Afrika konající se dne 28. září 2010 a summit EU-Afrika konající se ve dnech 29. a 30. listopadu 2010 by měly napomoci dalšímu prohloubení vztahů. EU bude v rámci partnerství s africkými zeměmi i nadále usilovat o dosažení cílů, jimiž jsou ekonomický rozvoj, řádná správa věcí veřejných, transparentnost a odpovědnost, a to v kontextu společné strategie EU-Afrika.
- f) Ve dnech 20. – 22. září se v New Yorku bude konat plenární zasedání OSN na vysoké úrovni o rozvojových cílech tisíciletí. Evropská unie je pevně odhodlána podpořit celosvětové dosažení těchto cílů do roku 2015 společně s partnery v rámci mezinárodního společenství.

- g) Nadcházející listopadový summit s Ukrajinou a prosincový summit s Ruskem je třeba využít k prohloubení spolupráce v oboustranně přínosných oblastech, aby důležité vztahy s těmito dvěma zeměmi získaly větší stabilitu a předvídatelnost, jakož i k podpoře lidských práv.

Zejména summit s Ukrajinou by měl zajistit pokrok v jednáních o dohodě o přidružení, včetně podrobné a ucelené dohody o volném obchodu, a osvětlit úlohu EU v rámci ekonomických a demokratických reforem v zemi, která je jejím významným sousedem.

Summit s Ruskem poskytne příležitost k posílení vzájemné spolupráce a zejména k projednání jeho programu modernizace. Je třeba posílit spolupráci v ekonomických záležitostech, jako jsou energetika, investice a inovace, dále v bezpečnostní oblasti včetně „zamrzlých konfliktů“ a boje proti terorismu a organizované trestné činnosti a v otázkách životního prostředí včetně změny klimatu.

Evropská rada se ke klíčovým poselstvím pro tyto summity vrátí na říjnovém zasedání s cílem zajistit jejich přínosný výsledek.

- h) V návaznosti na úspěšné výsledky letošního summitu s partnery z Latinské Ameriky a karibské oblasti je EU odhodlána se zeměmi tohoto regionu i nadále úzce spolupracovat v reakci na globální výzvy, jimž čelíme.

* *

*

8. Rozvoj a stabilita Pákistánu má pro Evropskou unii strategický význam. Evropská unie a její členské státy reagovaly na zničující povodně poskytnutím zvýšené dvoustranné i mnohostranné humanitární pomoci. Evropská rada přijala prohlášení o Pákistánu (příloha II).
9. Evropská unie se bude i nadále aktivně angažovat v zájmu podpory a zajištění úspěšných výsledků jednání mezi Izraelem a Palestinskou samosprávou, mimo jiné prostřednictvím Kvartetu. Evropská rada přijala prohlášení o mírovém procesu na Blízkém východě (příloha III).

II. PRACOVNÍ SKUPINA PRO SPRÁVU EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ

10. Na základě průběžné zprávy předsedy pracovní skupiny pro správu ekonomických záležitostí Evropská rada vítá významný pokrok, jehož bylo dosaženo zejména pokud jde o evropský semestr, vytváření nového rámce pro ekonomický dohled na makroúrovni, jenž má zajistit monitorování a včasnou nápravu neudržitelných nerovnováh a rozdílů ve vývoji konkurenceschopnosti, a pokud jde o posilování vnitrostátních fiskálních rámců.
11. Evropská rada zdůrazňuje, že dynamiku reformy evropské správy ekonomických záležitostí je třeba udržet, a očekává, že pro své říjnové zasedání obdrží závěrečnou zprávu pracovní skupiny, která obsáhne všechny aspekty mandátu uděleného na březnovém zasedání Evropské rady a navrhne komplexní soubor opatření, jež budou sloužit jako vodítka pro další legislativní činnost.

VNITŘNÍ UJEDNÁNÍ
ZA ÚČELEM ZLEPŠENÍ VNĚJŠÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE

- a) Pokud jde o konkrétní opatření, jejichž cílem je obecněji zlepšit fungování vnější politiky Evropské unie, vyzývá Evropská rada k integrovanějšímu přístupu, který zajistí, že všechny příslušné nástroje a politiky EU i jednotlivých členských států budou plně, soudržným způsobem a v souladu se Smlouvami využity na podporu strategických zájmů Evropské unie. Při přípravě na summity a mezinárodní zasedání je třeba plně zohlednit skutečnost, že při jednáních s partnery a při jednáních na mnohostranných fórech hrají významnou úlohu otázky jako změna klimatu, energetická politika, obchod, rozvoj či témata z oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí včetně migrace a vízové politiky. V této souvislosti by Evropská unie měla dále posilovat soudržnost a doplňkovost svých vnitřních a vnějších politik. Praxe spočívající v pořádání orientačních rozprav v dostatečném předstihu před jednotlivými summity by měla být dále rozvíjena, přičemž je třeba zaměřit se především na stanovení priorit a konkrétních úkolů.
- b) Je třeba usilovat o součinnost mezi vnějšími vztahy Evropské unie a dvoustrannými vztahy členských států se třetími zeměmi s cílem zajistit, aby opatření přijatá na úrovni Evropské unie v případě potřeby doplňovala a posilovala opatření přijatá na úrovni členských států a naopak. Na základě průběžně aktualizovaného harmonogramu summitů EU a členských států s hlavními strategickými partnery by mělo docházet k aktivnější a pravidelnější výměně informací a ke konzultacím o vývoji na jednotlivých úrovních.
- c) S cílem umožnit zástupcům EU hájit důsledné postoje v souvislosti s celou řadou strategických zájmů a cílů Unie je nezbytné, aby mezi jednotlivými institucionálními aktéry zapojenými do vymezování a realizace vnějších vztahů Evropské unie existovala úzká a pravidelná koordinace.

- d) Při přípravě na mnohostranné summity bylo na úrovni Evropské unie dosaženo velkého pokroku, zejména prostřednictvím praktických ujednání ohledně zastoupení EU ve strukturách skupin G-8 a G-20, na kterých se dohodli předseda Evropské rady a předseda Komise. Evropská rada je vyzývá, aby i nadále usilovali o zlepšení postupů, jejichž prostřednictvím Evropská unie na těchto fórech prosazuje své názory.

- e) Evropská unie potřebuje získat přesný obraz o konkrétních otázkách vyplývajících ze vztahů s jednotlivými partnerskými státy. Potřebuje vypracovat střednědobý plán obsahující cíle, jichž má být postupně dosaženo, s tím, že každý summit by měl být zaměřen na dvě či tři klíčové otázky. Evropská rada proto žádá vysokou představitelku, aby v koordinaci s Komisí a s Radou pro zahraniční věci vyhodnotila perspektivy vztahů se všemi strategickými partnery, a především stanovila naše zájmy a možnosti jejich účinnějšího prosazování. Vyzývá dále vysokou představitelku, aby první zprávu o pokroku dosaženém v této oblasti předložila Evropské radě na zasedání v prosinci letošního roku. V této souvislosti je třeba prodiskutovat, jak často a v jakém formátu by se tyto summity měly konat a jaké by měly přinést výsledky, přičemž je třeba, aby byly více zaměřeny na dosahování cílů EU. Evropská rada vyzývá svého předsedu, aby ve spolupráci s předsedou Komise a vysokou představitelkou podnikl veškeré kroky nezbytné k dosažení větší efektivnosti tohoto procesu.

- f) Evropská služba pro vnější činnost bude klíčovým nástrojem na podporu úsilí o posílení vnější politiky Evropské unie. Na služební úrovni bude pod vedením vysoké představitelky poskytovat podporu Evropské radě, Radě a Komisi, pokud jde o strategický přehled a koordinaci nezbytné k zajištění toho, aby vnější činnost Evropské unie byla jako celek soudržná.

Prohlášení o Pákistánu

1. Evropská rada je otřesena ničivým dopadem povodní v Pákistánu, jež i nadále pustoší obydlí a komunity v celé zemi. Rozsah katastrofy nemá v dějinách Pákistánu obdoby. Důsledky pro již tak křehkou ekonomiku země, pokud jde o humanitární potřeby, jsou obrovské. Závažnost této krize vyžaduje okamžitou a rozhodnou reakci, a to i s ohledem na strategický význam rozvoje, bezpečnosti a stability Pákistánu pro tento region. V návaznosti na druhý summit mezi EU a Pákistánem, který se konal v červnu, Evropská rada opakuje, že má v úmyslu posílit spolupráci ohledně politických témat. Stabilita, demokracie a prosperita Pákistánu má klíčový význam pro řešení globálních otázek, jako jsou boj proti terorismu, problematika nešíření a boj proti drogám. Pro zajištění rychlé obnovy země bude klíčové i dodržování zásad řádné správy.
2. Evropská rada připomíná nedávné úsilí EU (členských států a Komise) vynaložené v reakci na krizi, zejména pak poskytnutí významné humanitární pomoci. Uznává význam další pomoci Pákistánu, jež by měla přinést okamžitou úlevu a dlouhodobější podporu pro oživení a obnovu.
3. Za tímto účelem se Evropská rada rozhodla pověřit ministry, aby se urychleně dohodli na uceleném souboru krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, jež napomohou k obnově a budoucímu rozvoji Pákistánu. K těmto opatřením by měla patřit další významná humanitární a rozvojová pomoc, jakož i ambiciózní opatření v oblasti obchodu, jež mají zásadní význam pro ekonomické oživení a růst. V tomto ohledu Evropská rada zdůrazňuje své pevné odhodlání poskytnout v souladu s pravidly WTO výlučně Pákistánu rozšířený přístup na trh EU prostřednictvím okamžitého a časově omezeného snížení cel na klíčové dovozy z Pákistánu, jež bude provedeno co nejdříve, a zavázat se k tomu, že Pákistán bude mít v roce 2014 nárok na zařazení do systému GSP+, pokud splní nezbytná kritéria. Komise se vyzývá, aby s partnery v rámci WTO posoudila různé možnosti a v říjnu předložila konečnou verzi návrhu, přičemž zohlední citlivou situaci průmyslu v EU.

Prohlášení o mírovém procesu na Blízkém východě

Evropská unie vřele vítá zahájení přímých jednání mezi Izraelem a Palestinskou samosprávou, které bylo oznámeno dne 2. září 2010 ve Washingtonu, a oceňuje úsilí Izraelců, Palestinců, Spojených států, jakož i Kvartetu a arabských partnerů. Rozhodnutí zúčastněných stran zahájit věcná jednání představuje významný krok na cestě ke spravedlivému, trvalému a komplexnímu mírovému řešení v tomto regionu.

Evropská unie připomíná závěry Rady o mírovém procesu na Blízkém východě přijaté v prosinci roku 2009 a zdůrazňuje, že tato jednání ohledně veškerých otázek konečného statusu by měla vést k dvoustátnímu řešení, jehož součástí bude Stát Izrael a nezávislý, demokratický, celistvý a životaschopný palestinský stát, které budou existovat bok po boku v míru a bezpečí.

Evropská unie v této souvislosti považuje za nezbytné, aby obě zúčastněné strany jednaly s rozvahou a zdržely se veškerých činů, které by mohly mít negativní dopad na pokrok v jednáních. Vyzývá obě strany k tomu, aby dodržovaly dříve přijaté závazky a usilovaly o vytvoření podmínek pro úspěšné završení vyjednávacího procesu. Evropská unie znovu připomíná, že osidlování je podle mezinárodního práva nezákonné, a vyzývá k prodloužení moratoria, které vyhlásil Izrael. Opětovně vyzývá k úplnému zastavení násilí, zejména k zastavení raketových a teroristických útoků.

Evropská unie společně se svými partnery z Kvartetu a arabskými partnery v maximální možné míře podpoří úsilí vynakládané pod vedením USA v zájmu úspěšných jednání, jejichž cílem je do jednoho roku dosáhnout rámcové dohody, což je v zájmu Izraelců i Palestinců, obyvatel regionu i mezinárodního společenství. Evropská unie je nejvýznamnějším poskytovatelem pomoci Palestině a klíčovým politickým a hospodářským partnerem obou stran, jakož i zemí, které s nimi sousedí. Evropská unie v této souvislosti zdůrazňuje, že se bude i nadále aktivně angažovat v zájmu podpory a zajištění úspěšných výsledků jednání, mimo jiné prostřednictvím Kvartetu, a vyzývá vysokou představitelku, aby i nadále Evropskou unii v plném rozsahu zapojovala do současného úsilí. Evropská unie zdůrazňuje, že je třeba, aby Kvartet i nadále hrál významnou úlohu v mírovém procesu. Rovněž zdůrazňuje zásadní význam dalšího budování palestinského státu, které bude Evropská unie nadále aktivně podporovat, včetně provádění „Fajjádova plánu“.

Evropská unie připomíná závěry Rady o Gaze přijaté v červnu roku 2010 a rovněž zdůrazňuje, že pro trvalé udržení míru je třeba nalézt trvalé řešení situace v Gaze. Vítá opatření, která nedávno oznámila izraelská vláda, jakožto významný krok vpřed. Vyzývá k jejich plnému provedení a k přijetí doplňkových opatření za účelem dosažení zásadní změny politického směřování, která umožní obnovu a hospodářské oživení v Gaze. EU nabídla pomoc při dosahování tohoto cíle. Evropská unie vyzývá k nalezení řešení, pokud jde o oprávněné obavy Izraele v oblasti bezpečnosti.

Evropská unie připomíná, že mírové řešení pro Blízký východ by mělo být komplexní, a znovu opakuje význam jednání mezi Izraelem a Sýrií a Izraelem a Libanonem.
